

Mariëtte Hamer, informateur.

Neem 'waterparagraaf' op in regeerakkoord

Vewin pleit bij informateur voor Nationaal Waterakkoord

Vewin heeft afgelopen mei aan informateur Mariëtte Hamer aandacht gevraagd voor de drinkwatervoorziening in Nederland. Goed drinkwater, 24/7 uit de kraan, lijkt vanzelfsprekend maar is het niet. Drinkwaterbedrijven moeten daarvoor steeds meer inspanningen verrichten. Dat komt omdat de beschikbaarheid en kwaliteit van de bronnen – grond- en oppervlaktewater – onder toenemende druk staan. Daar is extra inzet voor nodig, óók van het nieuwe kabinet.

Het watersysteem loopt tegen zijn grenzen aan door droogte, verzilting en een toenemende watervraag door een groeiende economie en bevolking. De kwaliteit van onze drinkwaterbronnen verslechtert bovendien door vervuiling van landbouw, industrie en huishoudens.

Watertransitie nodig

Vewin pleit – samen met de waterschappen – voor een watertransitie, gericht op een klimaatrobust systeem dat de toekomstige waterbeschikbaarheid én waterkwaliteit verzekert. Drinkwaterbedrijven staan daarbij voor grote opgaven en investeringen. De drinkwaterbedrijven vragen meer ruimte om die aan te pakken en te realiseren. Vewin doet daarom de informateur, tegen de achtergrond van deze uitdagingen, een aantal concrete voorstellen voor een ‘waterparagraaf’ in het regeerakkoord.

Nationaal Waterakkoord

De watertransitie vraagt om politieke urgentie, samenwerking en brede maatschappelijke consensus. De afgelopen tien jaar heeft het Bestuursakkoord Water de samenwerking tussen Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven sterk bevorderd. Dit akkoord liep af in 2020, terwijl de uitdagingen op watergebied alleen maar groter worden en ook de samenwerking over bestuurlijke grenzen en perioden heen meer en meer aan belang wint.

Vewin is daarom pleitbezorger van een Nationaal Waterakkoord dat de zoetwaterbeschikbaarheid robuust maakt en waarbij alle partijen aan tafel zitten, dus bijvoorbeeld ook natuur, landbouw en bedrijfsleven. Het in de verkiezingscampagne bepleite ‘Schoonwaterakkoord’ biedt hiervoor een uitstekende basis.

Waterbeschikbaarheid

De langdurige droogtes van de laatste jaren hebben een duidelijk signaal gegeven. Op jaarbasis is er genoeg water, maar regionaal is er in droge perioden soms te weinig en in andere perioden juist weer te veel water.

Er is daarom een transitie nodig naar een meer klimaatrobust watersysteem:

- Bescherm de beschikbare bronnen van water voor de drinkwatervoorziening en reserveer tijdig ruimte voor nieuwe bronnen.
- Maak waterbeschikbaarheid sturend in de besluitvorming over de ruimtelijke inrichting.
- Houd water beter vast.
- Maak goede afspraken met de buurlanden.
- Agendeer bewust gebruik van (drink)water en zet in op het stimuleren van duurzame waterbesparende technieken en innovaties.

Waterkwaliteit

De Tweede Kamer heeft gevraagd om ambitie, regie en prioriteit voor bescherming en verbetering van de kwaliteit van drinkwaterbronnen in de planperiode 2022-2027 van de Kaderrichtlijn Water. De nieuwe plannen moeten in 2021 worden afgerond, maar de stap van plan naar actie zal de komende jaren voortdurend aandacht, bijsturing en aanscherping vergen.

Aandachtspunten zijn:

- Zorg dat alle overheden bescherming en verbetering van de kwaliteit van bronnen voor drinkwater prioriteit geven.
- Voorkom vervuiling en zet consequent in op aanpak bij de bron. Wat er niet in zit, hoeft er ook niet uitgehaald te worden.
- Pak met voorrang PFAS aan. De drinkwatersector vindt dat deze stoffen in het geheel niet thuishoren in het milieu en de bronnen voor drinkwater. Vewin pleit voor een nationaal en Europees totaalverbod van PFAS.
- Neem de in de Internationale Rijncommissie afgesproken 30% vermindering van microverontreinigingen in de Rijn als voorbeeld voor de Maas.
- Koppel waterkwaliteitsdoelen duidelijker aan de uitvoeringscyclus, vergroot kennis en capaciteit bij uitvoeringsorganisaties en zet in op betere samenwerking tussen bevoegde gezagen.

Financieringsruimte

Drinkwaterbedrijven staan voor grote opgaven en investeringen. De nieuwe opgaven en vervanging van ondergrondse infrastructuur vragen een forse toename van investeringen, tot zo'n 60% de komende jaren.

Vewin vraagt meer ruimte om de investeringen aan te pakken en te realiseren en om de toegestane vermogenskostenvergoeding de komende twee jaar op het niveau van 2021 te bevriezen. Samen met de sector zal vervolgens verkend moeten worden hoe een fundamentele herijking van de regelgeving die de financiële gezondheid van de drinkwaterbedrijven verzekert, vorm kan krijgen.

